

Panium — O‘n Uchinchi Raqam

Paniumga qaytish

Jeff Pippenger

2026-02-17

Kesariya Filippiydan Kesariya Maritimagacha, yo‘lda O‘zgarish tog‘ida bir to‘xtash bilan; Butrus Masih zamonidagi Elliginchi kun mavsumi bilan bog‘liq holda, Levilar yigirma uchdagi yigirma ikki oyatdan iborat ikki qator ustiga qurilgan qatordagi Karnaylar bayramining yo‘l belgisi nuqtasiga yetib keladigan bir yuz qirq to‘rt ming kishini ramziy ifodalaydi. Levilar yigirma uch, xoch, Elliginchi kun va Korniliyning Butrusni chaqirtirishi — bularning barchasi uchinchi, oltinchi va to‘qqizinchi soatlar ramziyligi bilan qatorma-qator birlashtiriladi.

Masihning xochdagi uchinchi, oltinchi va to‘qqizinchi soatdagi holati, Butrusning Pentikostda uchinchi va to‘qqizinchi soatdagi holati hamda Korniliyning to‘qqizinchi soatdagi holati, shuningdek Butrusning Yaffada oltinchi soatdagi va Kesariya Filippida uchinchi soatdagi holati Doniyor kitobining o‘n birinchi bob, o‘n uchinchi oyatdan o‘n beshinchi oyatgacha bo‘lgan qismi bilan bog‘lanadi, chunki Kesariya Filippi ayni paytda Paniyum hamdir.

Butrus Hosil bayramida Yo‘el kitobini va‘z qilayotgan edi, va Butrus o‘z xabarini Korniliyning xonadoniga taqdim etganida, Muqaddas Ruh G‘ayriyahudiylar ustiga ham, xuddi Hosil bayramida Yahudiylar ustiga quyilganidek, quyildi. Muqaddas Ruhning Yahudiylar uchun va undan keyin G‘ayriyahudiylar uchun quyilishi, keyingi kunlarda Muqaddas Ruhning quyilishini timsollab ko‘rsatdi. Keyingi kunlardagi bu quyilish ikki qismlidir: u 9/11 dagi sepilish bilan boshlanib, oxir-oqibat Yakuniy Nido e‘lon qilinishigacha rivojlanadi; bu esa Yakshanba qonunigacha yetib boradi va so‘ng uchinchi farishtaning baland nidosiga aylanadi; o‘sha yerda va o‘sha vaqtda keyingi yomg‘ir o‘lchovsiz ravishda yog‘diriladi.

Shunday ekan, ey Sion farzandlari, shodlaninglar va Egangiz Xudoda quvoninglar; chunki U sizlarga avvalgi yomg‘irni me‘yorida berdi, va sizlar uchun yomg‘irni — avvalgi yomg‘irni ham, keyingi yomg‘irni ham — birinchi oyda yog‘diradi. Xirmonlar bug‘doyga to‘lib ketadi, va siquv chuqurlari sharob hamda moy bilan toshib ketadi. Men sizlarga chigirtka yeb ketgan yillarni, qurti, kapalak qurtini va kemiruvchi qurti — orangizga yuborgan buyuk lashkarimni — qaytarib beraman. Yoel 2:23–25.

Butrus 11-sentabrdan Yakshanba qonunigacha bo‘lgan avvalgi mo‘‘tadil sochilish tarixida ishtirok etadiganlarni, shuningdek, yo‘q qilingan, Laodikiya Yettinchi kun Adventizmining tobora kuchayib borgan isyonini ifodalovchi to‘rt avlodning “yillarini” qayta tiklaydigan keyingi yomg‘irni ham ifodalaydi. Ma‘badda, to‘qqizinchi soatda, Butrus Yo‘el kitobidagi yillarning qayta tiklanishini taqdim etdi.

Shunday ekan, tavba qilinglar va gunohlaringiz o‘chirib tashlanishi uchun Xudoga qaytinglar; toki Rabbiyning huzuridan tetiklanish zamonlari kelsin. Va U sizlarga avvaldan va‘z qilingan Iso Masihni yuborsin. Uni osmon hamma narsaning qayta tiklanish zamonlarigacha qabul qilib

turmog'i kerak; bu haqda Xudo azaldan beri barcha muqaddas payg'ambarlarining og'zi bilan so'zlagandir. Chunki Muso haqiqatan ham otalarga shunday degan edi: "Egangiz Xudo sizlarga birodarlaringiz orasidan menga o'xshash bir Payg'ambarni chiqarib beradi; U sizlarga nimaiki aytsa, hamma narsada Unga quloq solinglar. Va shunday bo'ladiki, o'sha Payg'ambarga quloq solmaydigan har bir jon xalq orasidan yo'q qilinadi". Ha, Shomuildan boshlab undan keyin kelgan barcha payg'ambarlar, qancha so'zlagan bo'lsalar, shu kunlar haqida ham oldindan xabar berganlar. Havoriylar 3:19–24.

Gunohlarning o'chirib tashlanishi tergov hukmidagi Masihning so'nggi ishidir va o'chirib tashlash Xudoning uyidan boshlanadi.

Chunki hukm Xudoning uyidan boshlanadigan vaqt keldi; va agar u avval bizdan boshlansa, Xudoning xushxabariga itoat qilmaydiganlarning oqibati qanday bo'lur? Va agar solih zo'rg'a najot topsa, betaqvo va gunohkor qayerda namoyon bo'lur? Shuning uchun Xudoning irodasiga ko'ra azob chekayotganlar yaxshilik qilishda o'z jonlarini ishonchli Yaratuvchiga topshirsinlar. 1 Butrus 4:17–19.

Butrus Hosil bayramida ham, dengiz bo'yidagi Qaysariyadagi Korniliyning uyida ham Yo'el kitobi bajo bo'layotganini tushundi. Hosil bayrami hukm Xudoning xonadoni uchun tugallangach, so'ngra g'ayriyahudiylarga o'tadigan Yakshanba qonunini ifodalaydi. Uning Yakshanba qonunidagi xabari Tun yarmi nidosi kirib kelgan paytda e'lon qilingan ayni xabardir. Alfa e'loni omega e'loni bilan yakunlanadigan bashoratli davrning boshlanishidir. Butrus xabarni e'lon qiluvchilarni ifodalaydi, va xabar o'z quvvatlantirilishi bilan boshlanadi; bu esa Islomning eshagining bo'shatilishi bilan belgilanadi. Eshak Tun yarmi nidosining boshlanishini belgilash uchun bo'shatiladi, va u yana Tun yarmi nidosining xulosasi bo'lgan Yakshanba qonunida ham bo'shatiladi.

Shunday ekan, Butrus, shuningdek, Islomning Qo'shma Shtatlarga beradigan zarbasi haqidagi bashoratni aytganlarni ham ifodalaydi. Yarim Tundagi Faryod paytidagi Butrusning xabari birinchi umidsizlikni va kechikish vaqtining boshlanishini belgilagan xabarning tuzatilishidir. Shunday ekan, Butrus 2024-yilda kelgan va 2025-yil 8-may kuni Doniyor o'n birinchi bobining o'n to'rtinchi oyati bajo bo'lishi bilan birinchi amerikalik papaning saylanishi orqali yakunlangan birinchi asosiy sinovdan o'tgan, Yarim Tundagi Faryod xabarini e'lon qilayotganlarni ifodalaydi.

Karnaylar bayramidan Pentikostgacha bo'lgan davr, Levilar kitobining yigirma uchinchi bobida ifodalangan Pentikost mavsumining uchinchi va hal qiluvchi sinovidir. Opa Uayt aniqlab bergan uch farishta tamoyili, shuningdek, oddiy asosiy matematikadir. U shuni ta'kidlaydiki, birinchi va ikkinchi xabarsiz uchinchi xabar bo'lishi mumkin emas. Butrus Pentikostal Yakshanba qonunida Yo'el kitobini va'z qilgani sababli, u, shuningdek, Pentikost mavsumining hal qiluvchi va uchinchi sinovi bo'lgan Yarim tun faryodi xabarining e'lon qilinishi boshida ham Yo'elni ta'lim qiladi. Shunday ekan, Butrus 2023-yil 31-dekabrda boshlanib, Iso Masihning Vahiysi muhrdan yechilgan paytda boshlangan uch bosqichli sinov jarayoni davomida sodiqlarni ifodalaydi. Agar Butrus uchinchi bosqichda u yerda bo'lsa, u avvalgi ikki bosqichdan ham o'tgan bo'lishi kerak, chunki birinchi va ikkinchisiz uchinchi bo'lishi mumkin emas.

Bir yuz qirq to‘rt mingning muhrlanish davri 9/11 da boshlandi va u 9/11 ning karnay chaqirig‘i orqali poydevorlarga qaytishga da’vat etuvchi uch bosqichli sinov jarayonini ochib berdi; so‘ngra 2020-yil 18-iyuldagi birinchi hafsalasi pir bo‘lish sinovi yetib keldi. Tarixning uchinchi sinovi — yakshanba qonunidir. 2020-yil 18-iyulda bashoriy sahro boshlandi va o‘sha sahro davri ichida, 2023-yil iyul oyida bir “ovoz” faryod qila boshladi, so‘ngra 2023-yil 31-dekabrda, 9/11 dan yigirma ikki yil o‘tib, Iso Masihning Vahiy kitobining muhrdan ochilishi boshlandi. 2023-yildan yakshanba qonunigacha (2 300 kunning mukammal bajo bo‘lishi amalga oshadigan payt) bo‘lgan davr 2023-yildan yakshanba qonunigacha bo‘lgan davrni “23” bilan boshlanib, “23” bilan tugaydigan davr sifatida ko‘rsatadi, chunki 1844-yil 22-oktabrdagi yopiq eshik yakshanba qonunidagi yopiq eshikning timsolidir. 2 300 yillik bashorat 2 300 dagi “23” bilan ifodalanadi.

1844 yil birinchi va ikkinchi farishtalarning tarixining nihoyasi edi. Bu tarix 1798 yilda birinchi farishtaning kelishi bilan boshlandi va qirq olti yil o‘tib, 1844 yilda yakunlandi. O‘sha qirq olti yil Masih 1844 yilda to‘satdan kirib kelgan Milleriylar ma’badini ifodalaydi. Inson ma’badi erkak ham, ayol ham uchun “23” xromosoma asosida yaratilgan bo‘lib, shu tariqa “23”ni Masih 1844 yilda boshlagan ishning ramzi sifatida belgilaydi. O‘sha ish Uning ilohiyligini bizning insoniyatimiz bilan birlashtirish edi. Iso ma’naviy narsalarni tasvirlash uchun tabiiy olamdan foydalanadi, va 2.300 yilning yakunida, 1844 yilda boshlangan ish “23” erkak xromosomasining “23” ayol xromosomasi bilan qo‘shilishi orqali ifodalanadi. Erkak ayolga uylanganda, ular bir tan bo‘ladilar, va nikoh Masih 1844 yilda boshlagan narsadir. 1844 yilning yopiq eshigi yakshanba qonunining yopiq eshigiga muvofiq keladi, va o‘sha yopiq eshikning ramzi “23”dir.

2023-yil 31-dekabrda Yakshanba qonunining “23”igacha bo‘lgan davr alfa “23” bilan boshlanib, omega “23” bilan tugaydigan davrni bildiradi. U, shuningdek, bir yuz qirq to‘rt mingning ma’badi davrini ham ifodalaydi. Aynan shu tarix 9/11 dan Yakshanba qonunigacha bo‘lgan davrning fraktalidir. 1844 “23” soni bilan ifodalanadi va u o‘liklarning tergov hukmining boshlanishini ko‘rsatadi. 9/11 tiriklarning tergov hukmining boshlanishini ko‘rsatadi, va shuning uchun 9/11 ham “23” soniga egadir. 9/11 dan Yakshanba qonunigacha bo‘lgan davr alfa “23” va omega “23”ga ega bo‘lgan davrdir. 2023-yildan Yakshanba qonunigacha bo‘lgan davr 9/11 dan Yakshanba qonunigacha bo‘lgan davrning fraktali bo‘lib, bir yuz qirq to‘rt mingning ma’badi aynan shu yerda barpo etiladi. Milleriylar ma’badi qirq olti yillik davr edi, ammo oxirgi kunlarda endi vaqt yo‘q; va Adventizmning boshida bo‘lgan Milleriylarning qirq olti yili Adventizmning oxiridagi ayni shu davrni timsollaydi, va o‘sha davr “23” bilan boshlanib, “23” bilan tugaydi va shu tariqa Milleriylarning qirq olti sonini hosil qiladi.

Ushbu uch tarixning barchasi uch bosqichli sinov jarayonini ifodalaydi (Milleritlar, 9/11 dan yakshanba qonunigacha va 2023 yildan yakshanba qonunigacha). Bu tarix 2023-yil 31-dekabrda Muso va Ilyosni tiriltirgan Mixailning karnay sadosi bilan boshlandi; va Mixail — ya’ni Masih — tiriltirganda, U buni karnay sadosi bilan qiladi.

Chunki Rabbiyning O‘zi amrli nido bilan, bosh farishtaning ovozi bilan va Xudoning karnayi bilan osmondan tushadi; Masihdagi o‘liklar esa avval tiriladilar. 1 Salonikaliklarga 4:19.

Mikoil bosh farishtadir, va tiriltiradigan narsa Xudoning karnayi bilan birga yangraydigan aynan uning ovozidir; Yahudo kitobi esa Mikoil Musoni tiriltirganini bizga ma'lum qiladi.

Lekin bosh farishta Mixail, Musoning jasadi haqida iblis bilan tortishib, bahslashganida, unga qarshi haqoratli ayblov keltirishga jur'at etmadi, balki dedi: "Egamiz seni koyisin." Yahudo 1:9.

Masih, bosh farishta Mikoil sifatida, 2023-yil 31-dekabr kuni O'zi haqidagi Vahiyni muhridan ochdi; o'shanda U 2020-yil 18-iyulda o'ldirilgan ikki guvoh — Muso va Ilyosni tiriltirdi. So'ng alfa tashqi poydevor sinovi keldi. 9/11 da tushgan farishta sodiqlarni Millerit poydevorlariga qaytishga chaqirar ekan, Yeremiyoning karnayini chaldi; shu bilan baravar ravishda, Mikoilning karnayi poydevorlar sinovini joriy etdi. Bu sinov Doniyor 11:14 da ifodalangan bo'lib, u yerda "sening xalqing orasidagi talonchilar" tashqi vahiy-ni o'rnatadilar. Milleritlar bu oyatni aynan Rim bajo keltirganini aniqladilar va vahiy-ni o'rnatdilar.

2025-yil 8-maydan boshlab ma'badni burchak va poydevor toshi ustiga barpo etish boshlandi. 1996-yildan — ya'ni 1989-yilda muhrdan yechilgan xabar rasman o'rnatilgan vaqtdan — o'ttiz yil o'tgach, 2023-yil 31-dekabrda muhrdan yechilgan xabarni rasman shakllantirish jarayoni boshlandi.

1989-yilgi xabarning 1996-yildagi rasmiylashtirilishi uning tarixiy mavzusi 1776-yilda paydo bo'lganidan keyin roppa-rosa ikki yuz yigirma yil o'tib sodir bo'ldi. 2023-yildagi muhrdan yechilish esa 1996-yildagi rasmiylashtirish Islomning bashoratli namoyon bo'lishi orqali 2001-yil 11-sentabrda tasdiqlanganidan yigirma ikki yil keyin yuz berdi.

Butrus ushbu muqaddas tarixning ham poydevor, ham ma'bad sinovlaridan o'tadigan xabarchilarini ifodalaydi. Ma'bad sinovi 2020-yil 18-iyuldagi muvaffaqiyatsiz xabarning tuzatilishini o'z ichiga oladi. 1989-yilgi xabar 1996-yilda rasmiylashtirilganidan o'ttiz yil o'tib, ma'bad sinovi Tennessi shtatining Neshvill shahriga qilingan islomiy zarba haqidagi xabarni tuzatish, so'ngra uni qayta e'lon qilish ishini o'z ichiga oladi. 1989-yilgi xabarning rasmiylashtirilishi 1996-yilda "Vaqtning Oxiri" deb nomlangan jurnalning nashr etilishi orqali ifodalangan edi. Jurnal Doniyor o'n birinchi bobining so'nggi olti oyatini qamrab olgan va u Amerika Qo'shma Shtatlaridagi yakshanba qonunini aniqlagan edi. Ilohiy taqdir bilan, yillar avval allaqachon "Future for America" deb nomlangan, faol bo'lmagan bir xizmat 1989-yilgi xabar haqida hech qanday nurga ega bo'lmagan ushbu xizmatning avvalgi direktorlari tomonidan bizning xizmatimizga berildi.

1996-yilda xizmatimiz Future for America bo'ldi va Doniyor o'n birinchi bobining so'nggi olti oyatida ifodalanganidek, Amerikaning kelajagini aniqlab bergan xabarni bayon etgan nashr chop etildi. Qo'shma Shtatlar o'zining bashoratli yuksalishini 1776-yilda boshlagan edi va "22" yil o'tgach, oxirzamon vaqti bo'lgan 1798-yilda, 1776-yildan "220" yil o'tib, Qo'shma Shtatlar Muqaddas Kitob bashoratining oltinchi shohligi sifatidagi o'z rolini boshladi. 1996-yilda bashoratdagi Qo'shma Shtatlar haqidagi xabar rasmiylashtirildi. 1776-yildan boshlab "220" yil va o'sha nuqtadan 1798-yilgacha bo'lgan "22" yil Uilyam Miller bilan bog'lanadi; u King James Muqaddas Kitobi nashr etilganidan "220" yil o'tib, 1831-yilda o'zining birinchi ommaviy

ma'ruzasini taqdim etdi. Adventizmning boshlanishi va yakuni oxirzamon vaqtida muhrdan ochilgan xabarning rasmiylashtirilishini ta'kidlaydi.

1996-yildan o'ttiz yil o'tib, 2026-yilda, ma'badning sinovi 2020-yil 18-iyul xabarini tuzatish ishini o'z ichiga oladi. Shunday qilib, 1989-yildagi alfa xabari, 1996-yilda rasmiy shaklga keltirilgan oxirgi avlod uchun xabar, bir xabarni tuzatish va rasmiylashtirish sinovi bilan yakunlangan o'ttiz yillik davrni boshlab berdi. O'sha o'ttiz yil Yarim Tunda yangragan Faryod xabarini rasmiylashtiradigan bir yuz qirq to'rt mingning ruhoniyligining ramzidir. Butrus ikkinchi omega ma'bad sinovi davrida o'sha ishni amalga oshiradiganlarni ifodalaydi.

Opa Uayt bizga shuni bildiradiki, Xudo O'z xalqining orasiga xatoga yo'l qo'yadi, toki ularni tadqiq etishga undasin.

“Xudo O'z xalqini uyg'otadi; agar boshqa vositalar samara bermasa, ular orasiga bid'atlar kirib keladi va bu bid'atlar ularni elab, somonni bug'doydan ajratadi. Rabbiiy O'z kalomiga ishonadiganlarning barchasini uyqudan uyg'onishga da'vat etadi. Bu zamonga muvofiq bo'lgan qimmatli nur keldi. Bu — ayni ustimizga kelib qolgan xavf-xatarlarni ko'rsatib beruvchi Muqaddas Kitob haqiqatidir. Bu nur bizni Muqaddas Yozuvlarni tirishqoqlik bilan o'rganishga hamda biz tutib turgan qarashlarni nihoyatda sinchkovlik bilan tekshirishga yetaklashi lozim.”

Bu bayonot ushbu maqolani to'liq holda yakunlaydigan parchadan bir qismidir. Maqolalarda va Shabbat kuni bo'lib o'tadigan Zoom uchrashuvlarimizda Daniel 11:10–15 ni ko'rib chiqish jarayonida men ayrim ramzlarni chalkashtirib yubordim, va zarur tuzatishlarni kiritgan bo'lsak-da, meni Paniy—Yakshanba qonuniga olib boradigan jang—haqidagi maqolalar turkumi yuzasidan xulosani davom ettirishdan chalg'itib yuborildi. Endi Paniyga qaytish vaqti keldi, va qaytganimizda, Paniy bo'lgan Qaysariya Filipidagi Butrus orqali ifodalangan qo'shimcha dalillar qatoriga ham ega bo'lamiz.

Endi Doniyor kitobining o'n birinchi bobidagi qirqinchi oyatning yashirin tarixini tasvirlaydigan o'ninchi oyatdan o'n oltinchi oyatgacha bo'lgan oyatlar haqidagi mulohazalarimizga qaytamiz. Biz sentabr oyida to'xtagan edik, demak, taxminan besh oy o'tibdi.

“Butrus o'z birodarlarini «inoyatda va Rabbimiz hamda Najotkorimiz Iso Masih haqidagi bilimda o'singlar», deb nasihat qiladi. Qachonki Xudoning xalqi inoyatda o'sib borsa, ular Uning Kalomini tobora ravshanroq anglab boradilar. Ular uning muqaddas haqiqatlarida yangi nur va go'zallikni ko'radilar. Bu jamoat tarixida barcha asrlar davomida shunday bo'lgan va oxirigacha ham shunday davom etadi. Ammo haqiqiy ruhiy hayot susaygan sari, haqiqatni bilishda oldinga siljishni to'xtatishga moyillik hamisha mavjud bo'lgan. Odamlar Xudoning Kalomidan allaqachon qabul qilingan nur bilan qanoatlanib, Muqaddas Yozuvlarni bundan keyinroq tadqiq etishni rad etadilar. Ular mutaassib bo'lib qoladilar va munozaradan qochishga intiladilar.”

“Xudoning xalqi orasida bahs-munozara yoki hayajon yo'qligi, ular sog'lom ta'limotga mahkam yopishib turganlarining qat'iy dalili deb qaralmasligi kerak. Ular haqiqat bilan xatoni aniq ajratib ko'rmayotgan bo'lishlari mumkinligidan qo'rqish uchun asos bor. Muqaddas

Yozuvlarni tadqiq etish natijasida hech qanday yangi masalalar ko'tarilmaganda, odamlarda haqiqatga ega ekanliklariga ishonch hosil qilish uchun Muqaddas Kitobni o'zlari tekshirib ko'rishga undaydigan hech qanday fikr farqi yuzaga kelmaganda, qadimgi zamonlarda bo'lgani kabi, hozir ham ko'plar an'anaga yopishib olib, nima ekanini bilmagan holda sajda qiladilar."

"Menga shunday ko'rsatildiki, hozirgi haqiqatni bilishini da'vo qiladigan ko'plar nimaga ishonayotganini bilmaydi. Ular o'z e'tiqodlarining dalillarini tushunmaydilar. Ular hozirgi vaqt uchun bo'lgan ishning qadriga to'g'ri baho bermaydilar. Sinov vaqti kelganda, hozir boshqalarga va'z qilayotgan shunday kishilar bo'ladiki, ular o'zlari tutgan nuqtai nazarlarni tekshirib ko'rganlarida, qoniqarli sabab keltira olmaydigan ko'p narsalar borligini topadilar. Shunday sinovdan o'tmagunlaricha, ular o'zlarining naqadar katta johillikda ekanliklarini bilmagan edilar. Jamoat ichida ham o'zlari nimaga ishonayotganini tushunamiz deb faraz qiladigan ko'plar bor; ammo bahs-munozara yuzaga kelmaguncha, ular o'z zaifliklarini bilmaydilar. O'xshash e'tiqoddagilardan ajratilib, o'z e'tiqodlarini tushuntirish uchun yakka holda, yolg'iz turishga majbur bo'lganlarida, ular haqiqat deb qabul qilgan narsalar haqidagi tasavvurlari qanchalik chalkash ekanini ko'rib hayratga tushadilar. Shubhasizki, oramizda tirik Xudodan yuz o'girish va ilohiy donolik o'rniga insoniy donolikni qo'yib, odamlarga yuzlanish sodir bo'lgan."

"Xudo O'z xalqini uyg'otadi; agar boshqa vositalar samara bermasa, ular orasiga bid'atlar kirib keladi va bu ularni elab, somonni bug'doydan ajratadi. Rabbiiy O'z Kalomiga ishonadiganlarning barchasini uyqudan uyg'onishga chorlaydi. Aynan shu vaqt uchun muvofiq bo'lgan qimmatli nur keldi. Bu — Muqaddas Kitob haqiqati bo'lib, ustimizga yaqinlashib kelayotgan xatarlarni ko'rsatadi. Bu nur bizni Muqaddas Yozuvlarni tirishqoqlik bilan o'rganishga va biz tutib turgan aqidalarni nihoyatda sinchkovlik bilan tekshirishga yetaklashi lozim. Xudo haqiqatning barcha jihatlarini va ta'limotlari ibodat va ro'za bilan puxta hamda qat'iyat bilan tekshirib chiqilishini istaydi. Imonlilar haqiqat nimadan iborat ekani haqidagi taxminlar va noaniq tasavvurlarda to'xtab qolmasliklari kerak. Ularning imoni Xudoning Kalomiga mustahkam asoslangan bo'lishi kerakki, sinov vaqti kelganda va ular o'z e'tiqodlari uchun javob berish maqsadida kengashlar oldiga olib kelinadigan bo'lsalar, ichlaridagi umidning sababini muloyimlik va qo'rquv bilan bayon qila olsinlar.

"Qo'zg'ating, qo'zg'ating, qo'zg'ating. Biz dunyoga taqdim etadigan mavzular biz uchun tirik haqiqat bo'lishi kerak. Biz imonning asosiy aqidalari deb hisoblaydigan ta'limotlarni himoya qilar ekanmiz, hech qachon mutlaqo sog'lom bo'lmagan dalillardan foydalanishga o'zimizga yo'l qo'ymasligimiz muhimdir. Bunday dalillar qarshi chiquvchini sukutga keltirishi mumkin, ammo ular haqiqatni ulug'lamaydi. Biz shunday puxta dalillarni keltirishimiz kerakki, ular nafaqat muxoliflarimizni sukutga keltirsin, balki eng yaqin va eng sinchkov tekshiruvga ham bardosh bera olsun. O'zlarini munozarachi sifatida tarbiyalaganlar orasida Xudoning Kalomini xolislik bilan qo'llamaslik xavfi kattadir. Muxolif bilan yuzma-yuz bo'lganda, faqat imonlarga ishonch berishga intilish o'rniga, mavzularni uning ongida ishonch-hosil bo'lishini uyg'otadigan tarzda taqdim etish bizning samimiy sa'y-harakatimiz bo'lishi kerak."

“Insonning aqliy taraqqiyoti qanchalik bo‘lmasin, u bir lahza ham Muqaddas Yozuvlarni yanada buyukroq nur uchun chuqur va uzluksiz tadqiq etishga ehtiyoj yo‘q, deb o‘ylamasin. Biz xalq sifatida, har birimiz alohida-alohida, bashoratni o‘rganuvchilar bo‘lishga da‘vat etilganmiz. Xudo bizga taqdim etadigan har qanday nur zarrasini ilg‘ay olishimiz uchun jiddiy hushyorlik bilan kuzatmog‘imiz kerak. Biz haqiqatning ilk yaltirashlarini tutib olishimiz lozim; va ibodat ila olib borilgan tadqiq orqali yanada ravshanroq nurga erishish mumkin, uni esa boshqalarga ham taqdim etish mumkin.

“Xudoning xalqi xotirjam bo‘lib, hozirgi ma‘rifatidan qoniqish hosil qilganida, U ulardan mamnun bo‘lmasligiga amin bo‘lishimiz mumkin. Uning irodasi shuki, ular o‘zlari uchun porlab turgan ortib borayotgan va tobora ko‘payib borayotgan nurni qabul qilish uchun doimo oldinga intilib borishlari kerak. Jamoatning hozirgi holati Xudoga manzur emas. Shunday bir o‘ziga ishonch kirib kelganki, bu ularni ko‘proq haqiqat va ulug‘roq nurga ehtiyoj yo‘q, deb his qilishga olib kelgan. Biz shunday bir zamonda yashamoqdamizki, unda Shayton o‘ng tomonda ham, chap tomonda ham, oldimizda ham, ortimizda ham ish olib bormoqda; holbuki, biz xalq sifatida uxlab yotibmiz. Xudoning irodasi shuki, Uning xalqini harakatga uyg‘otuvchi bir ovoz eshitilsin.

“Ba‘zilar osmondan keladigan nur nurlarini qabul qilish uchun qalbni ochish o‘rniga, buning mutlaqo qarama-qarshi yo‘nalishida ish olib bormoqdalar. Matbuot orqali ham, minbar orqali ham Muqaddas Kitobning ilhomi haqida Muqaddas Ruhning ham, Xudoning kalomini ham tasdig‘iga ega bo‘lmagan qarashlar ilgari surilgan. Shubhasizki, bunday ulkan ahamiyatga ega mavzu yuzasidan hech bir odam yoki bir guruh odamlar o‘z nazariyalarini ularni qo‘llab-quvvatlovchi aniq bir “Egamiz shunday deydi”siz ilgari surishga jur‘at etmasligi lozim. Va insoniy zaifliklar bilan o‘ralgan, atrofdagi ta’sirlardan ozmi-ko‘pmi ta’sirlangan, ularni donishmand yoki samoviy fikrli qilmaydigan irsiy hamda orttirilgan moyilliklarga ega bo‘lgan odamlar Xudoning Kalomini so‘roq ostiga qo‘yishga, nima ilohiy va nima insoniy ekaniga hukm chiqarishga kirishganlarida, ular Xudoning maslahatisiz ish qilayotgan bo‘ladilar. Rabbiy bunday ishni barakalamaydi. Uning oqibati, unda qatnashayotgan kishi uchun ham, uni Xudodan bo‘lgan ish deb qabul qilayotganlar uchun ham, halokatli bo‘ladi. Ilhomning tabiati haqidagi ilgari surilgan nazariyalar tufayli ko‘plab qalblarda shubha uyg‘otildi. Cheklangan mavjudotlar, o‘zlarining tor va uzoqni ko‘ra bilmaydigan qarashlari bilan, Muqaddas Yozuvlarni tanqid qilishga o‘zlarini qodir deb bilib: “Bu parcha zarur, ammo u parcha zarur emas va ilhomlangan ham emas”, — deydilar.”

“Masih Eski Ahd Muqaddas Yozuvlari haqida — O‘z davridagi xalq ega bo‘lgan Muqaddas Kitobning yagona qismi haqida — bunday ko‘rsatma bermagan edi. Uning ta’limotlari ularning ongini Eski Ahdga yo‘naltirish va u yerda bayon etilgan ulug‘ mavzularni yanada ravshanroq nur ostiga olib chiqish uchun mo‘ljallangan edi. Asrlar davomida Isroil xalqi o‘zini Xudodan ajratib kelgan va U ularga topshirgan qimmatli haqiqatlarni ko‘zdan qochirib qo‘ygan edi. Bu haqiqatlar ularning asl ahamiyatini yashirib turgan xurofotga to‘la shakllar va marosimlar bilan qoplab yuborilgan edi. Masih ularning porlashini xiralashtirib qo‘ygan bu uyumlarni olib tashlash uchun keldi. Ularni qimmatbaho javohirlar singari yangi bir bezak ichiga joylashtirdi. U shuni ko‘rsatdiki, qadimiy va tanish haqiqatlarning takrorlanishini mensimaslikdan yiroq holda, U ularni o‘zining haqiqiy qudrati va go‘zalligida namoyon qilish

uchun kelgan edi; bu haqiqatlarning shon-shuhratini Uning davridagi odamlar hech qachon anglab yetmagan edilar. O‘zi bu vahiy qilingan haqiqatlarning Muallifi bo‘lganligi sababli, U ularning haqiqiy ma‘nosini xalqqa ochib bera olar edi; ularni rahbarlar o‘zlarining muqaddaslanmagan holatiga, ma‘naviyatdan mahrumligiga va Xudoga bo‘lgan sevgisizliklariga moslab qabul qilgan noto‘g‘ri talqinlar hamda soxta nazariyalardan ozod qilar edi. U bu haqiqatlarni hayotdan va hayotbaxsh quvvatdan mahrum etgan narsalarni bir chetga surib tashladi va ularni butun asl yangiligi hamda qudrati bilan dunyoga qaytarib berdi.”

“Agar bizda Masihning Ruhi bo‘lsa va U bilan birga mehnat qiluvchi bo‘lsak, U bajarish uchun kelgan ishni davom ettirish bizning vazifamizdir. Muqaddas Kitob haqiqatlari yana urf-odat, an‘ana va soxta ta‘limotlar tufayli xiralashib qolgan. Keng tarqalgan ilohiyotning noto‘g‘ri ta‘limotlari ming-minglab skeptiklar va imonsizlarni yuzaga keltirgan. Ko‘pchilik Muqaddas Kitob ta‘limoti deb qoralaydigan xatolar va nomuvofiqliklar aslida Muqaddas Yozuvning soxta talqinlaridir; ular papalik zulmati asrlarida qabul qilingan. Son-sanoqsiz odamlar Xudo haqida noto‘g‘ri tasavvurni ko‘ngillarida saqlashga yo‘naltirilgan, xuddi o‘z zamonalarining xatolari va an‘analari bilan adashtirilgan yahudiylar Masih haqida soxta tasavvurga ega bo‘lganlaridek. ‘Agar ular buni bilganlarida edi, ulug‘vorlik Rabbisini xochga mixlamagan bo‘lur edilar.’ Dunyoga Xudoning haqiqiy tabiatini ochib berish bizning vazifamizdir. Muqaddas Kitobni tanqid qilish o‘rniga, keling, uning muqaddas, hayot bag‘ishlovchi haqiqatlarini amr va namuna orqali dunyoga taqdim etishga intilaylik, toki biz ‘sizni zulmatdan O‘zining ajoyib nuriga chorlaganning fazilatlarini e‘lon qilaylik.’”

“O‘ramizga asta-sekin kirib kelayotgan yovuzliklar, sezilmas tarzda, ayrim kishilarni ham, jamoatlarni ham Xudoga bo‘lgan ehtiromdan uzoqlashtirdi va U ularga berishni istayotgan qudratni ulardan to‘sisib qo‘ydi.

“Birodarlarim, Xudoning Kalomi qanday bo‘lsa, shunday tursin. Insoniy donolik Muqaddas Yozuvlardagi biror bayonotning kuchini kamaytirishga jur‘at etmasin. Vahiy kitobidagi tantanavor qoralov bunday mavqeni egallashdan bizni ogohlantirishi kerak. Ustozimning nomi bilan sizlarga amr qilaman: ‘Oyoqlaringdan poyabzalingni yech, chunki sen turgan joy muqaddas zamindir.’” Testimonies, 5-jild, 707–711.